

A főszerkesztő előszava

A folyóirat ötödik lapszámát tarthatja kezében a Tisztelt Olvasó. A Pro Futuro 2011-ben, azaz éppen két éve indult útjára a debreceni jogi kar új publikációs fórumaként, azzal az igénnyel, hogy bekerüljön a hazai tudományos élet országos áramába. Ennek megfelelően most is különböző kutatóhelyek képviselőinek írásait közöljük, meglehetősen széles tematikával. Római jog, jogelmélet, kriminalisztika, nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, nemzetközi közjog, „környezeti energijog,” közigazgatási jog – szinte minden munka más-más tudományterületet képvisel.

A tanulmányok közt *Delii Gergely* a feldolgozásra (specificatio) vonatkozó egyik legfontosabb római jogi forrás, Gaius *Institutiói* alapján vizsgálja azt a kérdést, hogy a feldolgozónak jóhiszeműnek kellett-e lennie ahhoz, hogy megszerezze az általa készített új dolog tulajdonjogát. A kérdés aktualitását adja, hogy az új magyar Ptk. 5:65. § (1) bekezdésében a feldolgozás tényállási elemeként a jóhiszeműséget is megnevezi. A tanulmány végkövetkeztetése jól illeszkedik a folyóiratunk hasábjain immár többször is taglalt fenntarthatóság gondolatához, s újabb bizonyíték arra, hogy a római jognak van a jövőre is érvényes üzenete. *Egresi Katalin* egy a hazai jogásztársadalom számára kevésbé ismert olasz jogtudós, Costantino Mortati közjogtudományi munkásságával foglalkozik. Az általa felvázolt életmű és életpálya tükrében a jogpozitivizmus módszerével és tematikájával szembehelyezkedő Mortati a kortárs Kelsen méltó vitapartnerének, az általa képviselt materiális alkotmánytan pedig a mai alaptörvények értelmezéséhez is megfelelő fogódnak tűnik. *Fenyvesi Csaba* a jövő tudományos eredményeinek jelentőségére hívja fel figyelmünket a kriminalisztika fejlődési irányai kapcsán. A számos (természet-, élet- és műszaki) tudományterületre kiterjedő vizsgálata olyan fejlesztési lehetőségeket világít meg, amelyek nem is olyan régen még a science fiction fantáziavilágához tartoztak. Zárógondolata, amely az emberi tényezőre, esetünkben a kriminalista szerepének a nélkülözhetetlen voltára emlékeztet, remélhetőleg (az élet más területein is) örök érvényű marad. *Csűrös Gabriella* tanulmánya azt az érdekes kérdést válaszolja meg, hogy vajon miért és milyen szempontok szerint nyújtanak pénzügyi támogatásokat az Európai Uniót kívüli államok (mint pl. Svájc és Norvégia) egyes uniós tagállamoknak. A támogatások jelentőségét összegszerűségükben is értékeli, működési mechanizmusait pedig összeveti és elhatárolja egymástól a szerző, ami az egyes európai integrációs szervezetek tagságában rejlő előnyök és hátrányok viszonyára is rávilágít. *Szemesi Sándor* az élelemhez való jog tartalmát, illetőleg az államokat e jog érvényesítése körében terhelő kötelezettségek terjedelmét tisztázza a nemzetközi jog előírásai és nap-

jaink időszerű kihívásai tükrében. Enciklopédikus jellegű tanulmánya rámutat arra is, hogy e jog folyamatos napirenden tartása a világ élelmezési helyzetére, az erőforrások és a termékek egyenlőtlen eloszlására, valamint társadalmi, gazdasági és ökológiai szempontból egyaránt fenntarthatatlan voltára tekintettel sajnos ma időszerűbb, mint valaha.

Joggyakorlat rovatunkban *Csatlós Erzsébet* írása szerepel, amely a néhány éve lezárult Diana-ügy kapcsán a beruházások védelmét szolgáló nemzetközi szabályozás egyes kérdéseivel foglalkozik. A Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (ICSID) előtt tárgyalt ügyben a hajóroncsok mentésével bővült a beruházás fogalma, ami a korábbi döntésekre is kiterjedő szintézishez kínált a szerző számára alkalmat.

Szemle rovatunkban elsőként egy 2013 őszén, a németországi Trierben szervezett konferenciáról olvasható beszámoló *Fodor László* tollából. A környezeti és az energijog határterületére eső témakör időszerűségét a német energiapolitika legújabb fejleményei mellett a magyar olvasó számára a nálunk is irányadó Európa-jogi keretek, illetve a magyar–német gazdasági kapcsolatokból fakadó, közvetett hazai hatások adják. *Árva Zsuzsanna* a közigazgatás quasi bírászkodási tevékenységét elemzi a hazai szakirodalom és az alkotmánybírói gyakorlat segítségével. A bíróságok igazságszolgáltatási monopóliumát áttörő jogalkalmazási tevékenység bemutatásában jogdogmatikai (fogalmi, elhatárolási) és célszerűségi szempontok (helyismeret, az eljárás gyorsasága stb.) egyaránt érvényesülnek, de a közigazgatás szervezetének legutóbbi változásairól is ad véleményt a szerző.

Annotációink elkészítésében most is a debreceni jogi kar számos hallgatója és munkatársa vett részt, munkájukkal a 2011. év hazai szakkönyvtermésének az áttekintése – reményeink szerint hiánytalanul – befejeződött.

Szerzőinknek és lektorainknak ezúttal is köszönettel tartozunk a munkánkba vetett bizalomért, amit a továbbiakban is igyekszünk megszolgálni. Alapítónk kezdeményezte a *Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Bizottságánál*, hogy folyóiratunkat a mérvadó hazai periodikák előkelő „A” kategóriájába sorolja be. 2013. október 30-án a Jogtudományi Bizottság támogatta a kérésünket, s továbbította a felsőbb akadémiai fórumoknak. Bízunk benne, hogy mire ez a lapszám megjelenik, az eljárás befejeződik, s számunkra kedvező tartalmú határozat születik.

A 2013/2. lapszám borítóján szereplő latin idézet egy örök érvényű iustinianusi jogelv, amely teljes terjedelmében így szól: *luris praecepta sunt haec: honeste vivere, alterum non laedere, suum cuique tribuere*. A jog parancsa ez: becsületesen élni, másokat nem bántani, megadni mindenkinek azt, ami neki jár.

Debrecen, 2013 őszén

a szerkesztőség nevében:
Fodor László